

سیدکوادامیر هاشمی مدیر کمیته انتشارات و بخش‌های جنبی

سی و نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه‌تهران از ۲۷ مهر ماه تا ۲ آبان ماه در پردیس سینمایی ملت در بخش «کتاب و سینما» میزبان فیلم‌های اقتباسی است، فیلم‌هایی که به ادبیات کهن ایرانی، سرزمین خورشید، اروپای شرقی، اسطوره بین‌النهرین باستان

قدم زدن عاليجنابان رامبراند، داستایوفسکی و شکسپير در جشنواره

(حماسه گیلگمش) و نقاشی‌های کلاسیک سلام کرده است و در انتظار سلام تماشاگر علاقه‌مند فیلم کوتاه است.دت بازه هفت ساله بخش «کتاب و سینما» در جشنواره «ادبیات مساله محور یا سؤال محور» دغدغه اولیه بود و تأکید بر پیوند کتاب و سینما و بهره‌برداری از ادبیات غنی فارسی. با رافروخته شدن چراغ اقتباس در جشنواره، آهسته و پیوسته به این نکته توجه داشتیم اقتباس را فقط مختص ادبیات داستانی صرف ندانیم و فیلمسازان را از خلاقیت ذاتی خود دور و محدود نکنیم.

داستان‌های اقتباسی و نقش‌های کلاسیک

درسی ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه‌تهران، دوازده فیلم اقتباسی وجود دارد که تنوع موضوعات آن در بخش‌های «داستانی، پویانمایی و تجربی» برای پژوهشگران حوزه سینمایی توان‌جالب باشد. همین بس که بریسیم «ایا زمان جنایات ومکافات، فتودور داستایوفسکی» را می‌توان به یک فیلم کوتاه تبدیل کرد؟ یا چگونه می‌توان «نقاشی سوم ماهه ۱۸۰۸، اثر فرانسویسکویا» را به زبان شاعرانه در یک فیلم پویانمایی بازتاب داد؟ روایتی تاریخی که در حال

استقبال از نشست‌های تخصصی «۳۹-۲۰» با حضور سینماگران شناخته شده

رضا کیانیان: همه اعضای یک خانواده‌ایم

روابط عمومی جشنواره

رضا کیانیان در نشست تخصصی جشنواره فیلم کوتاه تهران

سناریو را بخواند. ما اما در سینمای خود این موضوعات را نداریم ومی‌توانیم تنها درباره آن صحبت کنیم.»
این بازیگر، باسابقه سینما و تئاتر افزود: «در ایران قواعد مافوق داره، چون سینمای ما شبیه سینمای آمریکانپست. در مقاله‌ای نوشته بود کل خرج کل فیلم ایرانی، به اندازه یک پرک (استراحت وپذیرایی حین تصویربرداری) در تولید یک فیلم آمریکایی است. به این دلیل که در آنجا فروش زیاد است وبلندن فیلم را برای فروش به بازارهای جهانی بفرستند. به همین منظور برای تولید آن هم خوب خرج می‌کنند. سینمای ایران اما بازار جهانی ندارد.

سیاست‌هایی که بر سینمای ما جاری است، نخواسته ما بازار خارجی داشته باشیم و به ایران محدود شده‌ایم. در نتیجه نیاز به خرج‌های زیاد و رقابت با فیلم‌های جهان نداریم.»

حتمی کی‌گفت کیانیان رلمی خواهم

او در بخشی از صحبت‌هایش با اشاره به تجربه بازیگردانی اش در «آژانس شیشه‌ای» گفت: «در «آژانس شیشه‌ای» من اولین بازیگردانی را انجام دادم. آن موقع حاتمیکی‌ابه‌پسانی‌گفته بود یک نفر را به من معرفی کن، او من را معرفی کرده بوداما حتمی‌کی‌گفته بود کیانیان را نمی‌خواهم چون او بیشتر شبیه فیلسوف‌هاست؛ این را هم دارد با همه بحث کند و من دوست ندارم او باشم، اما در نهایت مقرر شد من در «آژانس شیشه‌ای» بازیگردانی کنم.»کیانیان در ادامه افزود: «بعد از «آژانس شیشه‌ای» کمیی بازیگردانی شد، اما متأسفانه برخی از آنها به بازیگران می‌گفتند چگونه بازی کن؛ با توجه به اینکه زمان برای پیش‌تولید داشتیم مثلاً به پرویز پرستویی می‌گفتم به عنوان حاج کاظم در فیلم چه می‌کنی؟ کسی که از جبهه برگشته، کاری به کار کسی ندارد، کنارش برخی پولدار می‌شوند. . . من برای روشن کردن مونور حاج کاظم می‌گفتم در چنین شرایطی چه می‌کنی؟ یا در فیلم «رویان قرمز» دو شخصیت مجسمه و داوود داشتیم و لبت‌داوود بود نقش داوود را آقای هاشم‌پور و نقش محبوبه را خانم ملکشیر بازی کند.»

این بازیگر ادامه داد: «من در صحبت با آقای هاشم‌پور می‌گفتم فلان صحنه را فرض کن، او می‌گفت وقتی این موضوع در فیلمنامه نیست چرا باید فرض کنم؟ راست اگر بخواهید بازیگر اسم و رسم‌داری بیآورید، زیر نام او گم می‌شوید اما دوستان گفتند بیا و من هم گفتم چشم. من لطفی به سینمای ایران ابران نمی‌کنم، چون سینمای جوان بله‌های اول سینمای بالغ است. دو موقع همه برای یک خانواده‌ایم.»او درباره تفاوت کارگردانی و بازیگردانی بیان کرد: «در آمریکا هر بازیگری از شناخته‌شده‌ترین تا ناشناس‌ترین، مربی دارد و آن مربی مسئول محافظت از اوست یعنی اجازه نمی‌دهد صدا و فیزیک بازیگر خراب شود. بازیگران از شنیدن تیرم فوتبال است. مثلاً فوتبالیست نباید شب قبل از بازی، دیر بخوابند یا به مهمانی بروند. در این مسائل مربی به آنها کمک می‌کند. تیر فوتبال از نظر انقیاب نفسی هیجان‌آورد

آینده‌ای که همیشه برای جوانان است

فرهنگی / از ویژگی‌های سی و نهمین

جشنواره فیلم کوتاه تهران بازتاب تصویری از ایران در آینه آثار این دوره از جشنواره است. از جمله این آثار مستند کوتاه «من زنده برگشتم» است که از شغل سوخت‌بری مردمان روستایی مرزی در سیستان و بلوچستان می‌گوید. **مجتبی حیدری** تهیه‌کننده و کارگردان این اثر در گفت‌وگو با «ایران» با بیان اینکه تولید این اثر از سال ۹۸ تا ۱۴۰۰ به طول انجامیده، درباره این اتفاق توضیح داد: «اصل کار از همان ابتدای سفر انجام شد اما نقش‌هایی وجود

عنوان عکاس مستند می‌شناسند به همین دلیل علاقه‌مند بودم این مستند را به‌گونه‌ای بسازم که انگار عکاس مستند آن را ساخته و مجموعه عکسی که اضافه به کار شده، بدین دلیل بود

- شنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۱
- سال بیست و هشتم
- شماره ۸۰۳۲

شماره

فرهنگی

می‌داند چه می‌خواهد اگر درست انتخاب و عرضه کنیم تا سرانه مطالعه بالاتر برود. در سی و نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه‌تهران، به همت انتشارات انجمن سینمای جوانان ایران کتاب‌هایی با موضوع «ژانر در فیلم کوتاه، تجربه‌نگاری، اقتباس، تاریخ هنر برای فیلمسازان، مدیریت تولید فیلم و باز آفرینی واقعیت» معرفی و عرضه خواهد شد.
و در پایان کلامی از حضرت حافظ شیرازی «کرم نما فرود آ که خانه خانه توست.»

امیرعباس ربیعی از بازتاب مسائل سیاسی و اجتماعی در فیلم‌های کوتاه به «ایران» گفت

اعتماد به زاویه نگاه شخصی یا حل شدن در فضای تکراری؟

ذات فیلمسازی کنشگری است

جشنواره فیلم کوتاه تهران تنها بستر نمایش و ارتباط با مخاطب برای فیلمسازان جوان از گوشه و کنار ایران است که از پرداخت ایده‌نوشتن متن تا تولید و پس از تولید دول خورده‌اند، با دانش‌های فیلم ساخته‌اند و آرزومند هستند که فیلم‌شان در این رویداد به نمایش دربیاید. حال که برگزاری جشنواره با ایامی تلافی کرده که بخشی از جامعه معترض، ناراحت و دغدغه‌دار هستند نباید این انتظار وجود داشته باشد که تلاش فیلمسازان نادیده گرفته شود و آنها را به اسم حمایت از مردم از این فرصت محروم کنیم. فیلمسازان جوان هم بخشی از همین مردم هستند به آنها اصالت و هویت بدهیم. هر کسی تخصصی دارد و کار فیلمساز، فیلمسازی است. وقتی فیلمسازی را انتخاب کرده‌ای یعنی تصمیم گرفته‌ای حرفت و کنشگری را با زبان سینمایی بیان کنی. طبیعتاً از هنرمند به دلیل شهرت و محبوبیتی این توقع وجود دارد که تریبونش را دغدغه مردم باشد اما آیا با برخورد قهری با جشنواره‌ها، این‌مقصود حاصل می‌شود؟ فیلمساز زبان سینما را برگزیده ومی‌خواهد حرفش را به زبان سینما بزند. وسپارهی آن را حرف برای گفتن داشته‌اند که فیلم ساختند. بخشی از حرف‌هایشان را به یک درام فیلم کوتاه وقصه تبدیل کرده‌اند. چرا اجازه ندیم حرف‌شان را بزنند؟ دغدغه‌های اجتماعی‌شان را مطرح کرده‌اند اجازه دهیم با زبان سینما مطالبات‌شان را مطرح کنند. ذات فیلمسازی، کنشگری است و کسی بی‌مسئله ومی‌دغدغه فیلم نمی‌سازد. تریبون و بلندگوی انتقال این مسائل برای فیلمساز فیلم کوتاه، جشنواره فیلم کوتاه‌تهران است. آن را مستود کنیم ومی‌دهیم فیلمساز حرفی را که برایش زحمت کشیده با مخاطب در میان بگذارد. اگر مقصود گام برداشتن به سمت اصلاح وضع‌ها و آثار ماندگارایی است که کسی آنها را نمی‌کند، راهش قهر کردن ویستن درها وتحت فشار قرار دادن کسانی نیست که شبیه ما تصمیم می‌گیرند. هیچ مشکلی در دعوا و درگیری حل نمی‌شود اگر معترض هستیم بعد از آرامش و براساس کنشگری مسالمت‌آمیز آن را مطالبه کنیم تا فرصت‌طلبان این فضا سوء استفاده نکنند در آن صورت می‌شود به نتیجه‌وحل شدن مشکلات امید داشت.

به جای دامن زدن بر حواشی و دمیدن بر اضطراب و ناامنی جامعه بر فضای آرامش‌ساز، گفت‌وگو عارفانه‌ها و آرمش‌ساز با عنوان یک کنشگری مسالمت‌آمیز آن را مطالبه کنیم تا فرصت‌طلبان این فضا سوء استفاده نکنند در آن صورت می‌شود به نتیجه‌وحل شدن مشکلات امید داشت. به جای دامن زدن بر حواشی و دمیدن بر اضطراب و ناامنی جامعه بر فضای آرامش‌ساز، گفت‌وگو عارفانه‌ها و آرمش‌ساز با عنوان یک کنشگری مسالمت‌آمیز آن را مطالبه کنیم تا فرصت‌طلبان این فضا سوء استفاده نکنند در آن صورت می‌شود به نتیجه‌وحل شدن مشکلات امید داشت. به جای دامن زدن بر حواشی و دمیدن بر اضطراب و ناامنی جامعه بر فضای آرامش‌ساز، گفت‌وگو عارفانه‌ها و آرمش‌ساز با عنوان یک کنشگری مسالمت‌آمیز آن را مطالبه کنیم تا فرصت‌طلبان این فضا سوء استفاده نکنند در آن صورت می‌شود به نتیجه‌وحل شدن مشکلات امید داشت. به جای دامن زدن بر حواشی و دمیدن بر اضطراب و ناامنی جامعه بر فضای آرامش‌ساز، گفت‌وگو عارفانه‌ها و آرمش‌ساز با عنوان یک کنشگری مسالمت‌آمیز آن را مطالبه کنیم تا فرصت‌طلبان این فضا سوء استفاده نکنند در آن صورت می‌شود به نتیجه‌وحل شدن مشکلات امید داشت.

سید کوادامیر هاشمی مدیر کمیته انتشارات و بخش‌های جنبی

چیزی که اتفاق افتاده است، در فیلم اجرا کردم. همچنین در پایان مستند مجموعه عکس‌هایی به‌صورت آلبوم ارائه‌کردیم که دلیل آن نیز همین بود است.»حیدری در ادامه با اشاره به اینکه صحبت از آثار کوتاه از ارزش آنها کم نمی‌کند، گفت: «ساخت آثار کوتاه کار سختی است چراکه هرچه از زمان آن کم می‌کنیم به فشرده‌گی بیان اضافه می‌شود وباید در زمان کوتاه حرف را به‌گونه‌ای نقل کنیم که جان مطلب به مخاطب منتقل شود. من تولید کار کوتاه را دوست دارم برابرم جذاب است

زاویه جهان را می‌بیند و فکر می‌کند و مختصات زیستی خودش است ومی‌تواند آن را بسازد. فیلمسازی موقف است که از انحصار سلیقه‌سازی و پسند جشنواره‌ها بگذرد و جهان خودش را طوری بسازد که با طیف مختلف مخاطب بسالاق مختلف ارتباط برقرار کند و در واقع از رئالیسم اجتماعی حول وحوش خود و خانواده یا فراتر بگذارد ومسائل اجتماعی راهانی‌تر ببینند چراکه موضوعات اجتماعی با مسائل مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، بین‌المللی وو.. گره خورده است. اگر یک فیلمساز بخواهد یک مساله اجتماعی را جامع ببیند ودرست تحلیل کند، باید زاویه دید لانگ شات داشته باشد و در همه حوزه‌ها تحلیل داشته باشد. یکی از حوزه‌های مهم که بر تمام مسائل تأثیر دارد، تاریخ است؛ چه تاریخ سیاسی و چه تاریخ اجتماعی. اگر فیلمساز مسائل امروز را با نگاه تاریخی بررسی نکند، زاویه‌نگاشش قطعاً چیزی کم دارد.

■ **چند سالی است که سینمای سیاسی مورد توجه فیلمسازان جوان قرار گرفته وشاهد حضور پررنگ فیلمسازان جوان در دوره‌های اخیر جشنواره فیلم فجر هستیم. آیا توجه به این مقوله در فیلم کوتاه هم جدی است؟**

دلیل پرهیز فیلمسازها از سینمای سیاسی به خاطر بحران‌های سیاسی فراوان است، به این مفهوم که ماکشور پویایی هستیم ومردم مطالبه‌گر هستند و در پدیده‌های سیاسی واجتماعی فعال و کنشگر. از سوی دیگر شورمان به دلیل شرایط جغرافیایی ومهمین‌طور تجربه انقلاب اسلامی صاحب نظر و فکر هستند، نیاز ندارد. در فیلم بلند فیلمساز باید با موانع کنارآید وریسک کند وناگزیر، از اینکه اثرش منحصر به ذائقه وسلیقه خودش باشد، فاصله می‌گیرد. ضمن اینکه در سینمای بلند، جریان‌های سینمایی شکل گرفته‌اندوفیلمسازتحت‌تأثیر چهره‌های موقفی هستندکه در جشنواره‌ها تحسین شده‌اند، فیلمشان دیده شده وجایزه گرفته‌اند و فروش خوبی در گیشه تجربه کرده‌اند.

■ **در زاینلی کی‌شأن چه آثاری که به لیست منتخب‌هیأت انتخاب‌رایه پیدا کرده و چه آثمایی که از زورده به جشنواره جا ماندند، فخر و تحسین شده‌اند، فیلمشان دیده شده وجایزه گرفته‌اند وسوره ونگاه‌های تازه در آثار متقاضی این دوره دیده می‌شود؟**

با اطمینان می‌گویم فیلم‌های حاضر در جشنواره چه در بحث زاویه دید خلاقانه ونوع نگاه منحصر به فرد فیلمساز وچه از منظر هنر، فیلم‌های قابل اعتنایی هستند. یکی از مؤلفه‌های هیأت انتخاب این بود که نقطه دید (pov) فیلمساز باشد وتقلید و کپی نباشد. نکته دیگر ساختار کاملاً حرفه‌ای فیلم‌ها است که به لحاظ اجرا وتکنیک کاملاً حرفه‌ای، سینمایی ودر چه یک هستند؛ نه به این معنا که از عوامل حرفه‌ای سینما بهره برده باشند بلکه به این منظور که از لحاظ فنی قابل قبول ودر حد استانداردهای جهانی هستند. امتیاز دیگر آثار این دوره این شاخصه است که فیلم‌ها دارای نگاه، فکر وتحلیل هستند یعنی در سر دغدغه‌مندی فیلمساز ساخته شده‌اند وحتی فیلم‌هایی در یک ژانر و با موضوع اجتماعی، زاویه دید متفاوتی دارند. تنوع ژانر که اساساً از محورهای اصلی انتخاب بود و در جشنواره امسال در ژانر وحشت، کمدی، اجتماعی، فانتزی، دفاع مقدس وو.. فیلم‌های قابل قبولی برای رقابت داریم که کار را برای هیأت داوران سخت می‌کند.

■ **ماوچودشاه‌ایتا در فضای فیلم کوتاه ونگاه نودر فیلمسازان جوان، شاهد گرایش زیاد آنها به موضوع آسیب‌های اجتماعی هستیم؛ علت این اتفاق چیست وآیا آثار این دوره در همین مقوله شاهد خلاقیت در بیان موضوعات و زاویه‌های نگرش تازه‌هستیم؟**

رد این گرایش را می‌شود در همان سؤال اول جست‌وجو کرد؛ فیلمساز تحت‌تأثیر فیلمسازان آزمون‌پس‌داده و تحسین‌شده جشنواره‌های بین‌المللی، جهت فیلم مؤلف خود را تغییر می‌دهد و دچار عدم اعتمادبه‌نفس می‌شود. فیلمساز جاه‌طلب است وبه دنبال اینکه به ترقی برسد، فیلمش در دنیا بجرخد، جایزه‌های معتبر بگیرد ویا بدنه مخاطب ارتباط برقرار کند.. تصورش این است که برای رسیدن به این جایگاه باید همین جریان را تقلید کرد، در حالی که فیلم‌های کپی‌شده چون متعلق به جهان فیلمساز نیست، موقف نمی‌شود. هر فیلمساز باید سراغ فیلم‌هایی برود که مال خودش است، زاویه دید خودش را دارد، در آن

که در کوتاه‌ترین زمان ممکن پیام را به تماشاگر منتقل کنم.»
او با تأکید بر اینکه جشنواره فیلم کوتاه تهران فرصت بسیار خوبی برای نمایش آثار این حوزه است در ادامه می‌افزاید: «امیدوارم همه آنها در راستای این باشد که باری را از دوش مخاطب بردارد و کمک حالشان باشد. مستند اگر نتواند گرهی بگشاید یا نتواند حق را در جایی به ما معرفی کند که تا به حال ندیده باشیم، صرفاً فقط یک تصویر وفرم است ونمی‌توان به آن شوق گفت. باید اتفاقی در اثر خلق بدهد

که به غایت خود رسیده باشد.»
تهیه‌کننده «من زنده برگشتم» درباره زاویه نگرش تازه و خلاقیت در بیان موضوعات توسط فیلمسازان جوان، توضیح می‌دهد: «در حال حاضر ما در آژانس مستند سو کنار جوانانی کار می‌کنیم که خلاق و خوش‌فکر هستند و همکاری با آنها به‌دلیل انرژی وانگیزه بالایی که دارند، بسیار لذتبخش است. همچنین این جوانان به‌عنوان یک موتور محرک عمل می‌کنند یعنی ایده دارند ووقتی این فرصت برایشان فراهم شود که با فیلم‌هایشان حرف بزنند،

می‌توانیم منتظر آینده‌ای درخشان باشیم؛ آینده‌ای که همیشه برای جوانان بوده وهست. همان‌گونه که از گذشتگان به ما چیزیهای به ارث رسیده است و آن را جلودریدیم، نسل به نسل ادامه پیدا می‌کند.» حیدری در پایان تأکید می‌کند: «هر جا جوانان حضور نداشته باشند، خطرناک است اما زمانی که شروع به کار می‌کنند یعنی دوربین به دست می‌گیرند و مشغول فعالیت‌هایی در زمینه تصویر ونویسندگی می‌شوند و در تمام مراحل ساخت فیلم حضور دارند، یعنی امید آنجا زنده است.»